

ע"פ (חיפה) 9235-04-17 - מרדכי יהודה פריד נ' מדינת ישראל

ע"פ (חיפה) 9235-04-17 - מרדכי יהודה פריד נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

ע"פ (חיפה) 9235-04-17

מרדכי יהודה פריד

ע"י ב"כ עו"ד מוטי לוי (הסניגוריה הציבורית)

נגד

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

מיכאל שיינשין

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[23.11.2017]

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

ב. בר-זיו, שופט

א. לוי, שופט

ע"י ב"כ עו"ד גב' מאיה הרטמן

פסק דין

כללי

מונח לפנינו ערעורו של מר מרדכי פריד (להלן: "המערער") אשר הופנה כלפי פסק-דינו של בית-משפט השלום בחיפה (כב' השופט ד"ר זאיד פלאח, ת"פ 49003-05-14). במסגרת פסק הדין הורשע המערער (ביום 6 במרץ 2017) בעבירות שעניינן מעשה פיזיות ורשלנות, לפי סעיף 338(א)(6) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין; תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין; החזקה, לפי סעיף 11(א) לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002 ותקנה 18(ב)(2) לתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, 2005 (שלוש עבירות).

בגין הרשעתו בדין השית בית-משפט השלום על המערער (ביום 20 מרץ 2017) עונש מאסר בן 3 חודשים לריצוי בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, אם יעבור המערער עבירה שעניינה אי נקיטת צעדי זהירות בחיה; קנס כספי בסך של 5,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו; פיצוי למתלונן בסך של 10,000 ₪. להן מובאות עובדות כתב האישום, שבגין הורשע המערער בעבירות דלעיל.

על פי האישום הראשון, ביום 10.8.13, בסמוך לשעה 19:00 לערך, טייל מר מיכאל שיינשין (להלן: "המתלון") עם כלבתו בפארק הכט, בעיר חיפה. באותה העת, טייל אף המערער בפארק עם כלבו, כשזה אינו קשור באמצעות רצועה. בנסיבות אלו, תקף כלבו של המערער את כלבתו של המתלון, בכך שנעץ את שיניו בעורפה. בהמשך, משניסה המתלון להפריד בין הכלבים - כלבו של המערער ניסה לנשוך אותו. כתוצאה מנשיכת הכלב נגרם לכלבה פצע חדירה בקוטר 11 ס"מ. הכלבה נזקקה בשל כך לקבלת טיפול רפואי מידי וטרינר. צוין, כי המערער אפשר את יציאת הכלב מחוץ לתחומי חצריו ללא רצועה, באופן שלא יכול היה לשלוט בו; במעשיו המתוארים נהג המערער בדרך נמהרת ורשלנית, שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה, תוך שהוא איננו נוקט אמצעי זהירות מפני סכנה מסתברת הכרוכה בחיה שבהחזקתו;

על פי עובדות האישום השני, ביום 11.8.13, בסמוך לשעה 19:00 לערך, טייל המתלון עם כלבתו באותו הפארק והבחין במערער שטייל עם כלבו, שוב כשאיננו קשור באמצעות רצועה. המתלון ניגש למערער וביקש את החזר הוצאותיו עבור הטיפול הרפואי, נשוא האישום הראשון. כמו כן, ביקש המתלון את פרטיו של המערער לצורך הגשת תלונה. המערער סירב למסור את פרטיו וסרב לשלם עבור הוצאות הטיפול הרפואי דלעיל. בתגובה, התקשר המתלון למוקד 100, על מנת שגייע שוטר למקום. בזמן שהמתין המתלון להגעת שוטר, המערער נצמד לגופו ואיים עליו באומרו "אתה לא יודע עם מי את מתעסק וזה יעלה לך בבריאות". צוין, כי במעשיו המתוארים איים המערער על המתלון בפגיעה שלא כדין בגופו, בכוונה להפחידו או להקניטו, וכן אפשר את יציאת הכלב מחוץ לתחומי חצריו ללא רצועה, באופן שלא יכול היה לשלוט בו;

על פי עובדות האישום השלישי, ביום 20.8.13, בסמוך לעשה 19:00 לערך, טייל המתלון עם משפחתו והכלבה בפארק דלעיל. באותה העת, המתלון הבחין במערער מטייל עם כלבו, כשזה אינו קשור באמצעות רצועה. המתלון צעק למערער שיתפוס את כלבו. משהבחין המתלון כי המערער איננו עושה כן, צעק לעברו, פעם נוספת בבקשה שיתפוס את כלבו. בתגובה, תקף המערער את המתלון בכך שתפס אותו בגרונו וחנק אותו. צוין, כי במעשיו המתוארים תקף המערער את המתלון שלא כדין, וכן אפשר את יציאת הכלב מחוץ לתחומי חצריו ללא רצועה ובאופן שלא יכול היה לשלוט בו.

ערעור ההגנה הופנה הן נגד הרשעת המערער בדינו הן (לחלופין) נגד חומרת העונש אשר נגזר עליו. כאן המקום לציין, כי המערער, באמצעות בא כוחו המלומד, עו"ד מוטי לוי, אינו חולק במסגרת הערעור על צדקת הרשעת מרשו בעבירות שעניינן מעשה פזיזות ורשלנות. בנוסף, משהמערער הורשע על סמך הודאתו בבית המשפט קמא בביצוען של העבירות שעניינן החזקה, לפי חוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002 והתקנות שהוצאו מכוחו, מתמקד ערעורו על הכרעת הדין בהרשעתו בעבירות שעניינן איזמים ותקיפה סתם, בלבד. לשם השלמת התמונה, אף נציין כי תיק זה התנהל בתחילה, בבית המשפט קמא, בפני מותב אחר. הואיל והמותב הנ"ל פסל את עצמו - הועבר התיק ביום 29.2.16 לטיפולו של כב' השופט, ד"ר זאיד פלאח. עובדות ההרשעה

בית-המשפט הנכבד קמא קבע במסקנותיו בהכרעת-דינו, ככל שאלו מתייחסות לעבירות שעניינן איומים ותקיפה כי התביעה הוכיחה את כל הנטען בכתב-האישום מעבר לספק סביר, ובכך עמדה בנטל השכנוע הנדרש בפלילים. הכול בכפוף לשינוי שנעשה על ידי השופט המלומד קמא בפרט האישום השלישי ("חבטה" חלף "חניקה"), כפי שיפורט בהרחבה בהמשך.

נבקש לחدد נקודה נוספת, הנוגעת לשינוי נוסף שנערך במסגרת הכרעת הדין, המתייחס למינו של הכלב התוקף. בעוד כתב האישום (במסגרת האישום הראשון) מציין כי עסקין ב"כלבו" של המערער, הובהר במהלך הדיונים שנערכו לפני בית המשפט קמא, כי עסקין למעשה ב"כלבה". המערער בעצמו אישר נתון זה (ראו, דיון מיום 7.2.17 עמ' 49 שורה 5). לפיכך, השופט המלומד קמא ציין במסגרת הכרעת דינו בכל המקומות שבהם דובר ב"כלב" - שלמעשה עסקין בכלבתו של המערער.

עיקרי הכרעת-הדין

זירת המחלוקת בין הצדדים הותוותה בגדר כפירתו של המערער לפני בית-המשפט קמא הנכבד. בהתייחס לאישום השני, הודה המערער כי אכן התקיים דו שיח בינו לבין המתלון, שנסב סביב סוגיית הפיצוי הכספי, אך בכל הנוגע לדברי האיום, טען המערער, באמצעות סנגורו המלומד, כי הדברים לא נאמרו. נטען כי גם אם יאמץ בית המשפט את תוכנם של הדברים, הרי שאלו אינם עולים כדי עבירת איומים, בהתאם להגדרתה בחוק העונשין. בכל הנוגע לאישום השלישי, טען המערער, כי לאחר דו שיח שקיים עם המתלון, הלה איים על כלבתו שישחט אותה (עמ' 2 שורה 20). המערער כפר בכך שהוא חנק את המתלון וטען כי המתלון קרב אליו מתוך כוונה לבעוט בו. בתגובה, הרחיקו המערער באמצעות ידיו, ללא מגע פיזי.

בפני בית-המשפט קמא הנכבד העידו שורה של עדים מטעם התביעה: המתלון, אשתו של המתלון, וחוקרת המשטרה, הגב' מרים חגי. כמו כן, הוגשו בהסכמה 10 מוצגי תביעה. מטעם ההגנה העיד המערער בלבד; לא הוגשו מטעמו ראיות נוספות.

בית-המשפט קמא הנכבד קבע קביעות מהימנות ברורות ביחס לעדי-התביעה. בכל הנוגע לאישום השני, צוין כי עדות המתלון, במסגרתה חזר על תוכן דברי האיום שהופנו כלפיו, הייתה עקבית ורציפה. בית-המשפט קמא אף ציין, בהקשר זה, כי כל ניסיונותיו של הסנגור ל"רוקן את תוכן האיומים" שהושמעו כלפי המתלון לא צלחו, ומשכך ניתן אמון מלא בדברי המתלון (עמ' 11 פסקה 35). בית-המשפט קמא דחה את טענת המערער שלפיה "...לא היו איומים אף פעם". בית המשפט קמא ציין, כי המערער מרחיק את עצמו מהאירועים על מנת לחמוק מהאישומים הפליליים המיוחסים לו. בעשותו כן, מצא השופט המלומד קמא ליתן אמונו בגרסת המתלון (עמ' 12 פסקה 38). כחלק מנימוקיו, בית-המשפט קמא דחה את טענות הסנגור לפיהן האמרה "זה יעלה לך בבריאות" מדברת למעשה על "בריאות" המתלון, בשל הליכים משפטיים שניקטו כנגדו. צוין, כי על מנת לבחון האם דברים שנאמרו מהווים איום - המבחן שצריך לעניין זה הוא מבחן אובייקטיבי, של האדם הסביר. הובהר, כי במסגרת מבחן זה יש לבחון האם באוזני האדם הסביר נשאו הדברים אופי של איום. משמע, אין צורך לברר הכיצד נשאו האיום פירש את הדברים (מבחן סובייקטיבי).

בכל הנוגע לאישום השלישי, ב"כ המערער ניסה להראות כי המערער לא יכול היה לחנוק את המתלון מכיוון שאחז בידו האחת, מקל הליכה ובשנייה, כלבה קשורה (נוספת). המתלון אישר בהקשר זה כי אכן הייתה נוכחת כלבה נוספת במקום, אך טען כי אינו זוכר אם הייתה קשורה. לשאלת הסנגור כיצד אם כן חנק אותו המערער, השיב המתלון - "עם יד ימין. לא יודע מה החזיק בכל יד. הוא חנק אותי ביד ימין" (עמ' 14 פסקה 45). מכאן, בית המשפט קמא דחה את טענת הסנגור, לפיה קיימת סתירה בין גרסת המתלון דלעיל, לפיה הוא טוען כי המערער חנק אותו ביד אחת, לבין גרסת אשתו (שבפני המותב הקודם תיארה חניקה באמצעות שתי הידיים). השופט קמא נימק את דחיית גרסת הסנגור, בכך שבמסגרת עדות אשת המתלון לפניו, היא הסבירה שאיננה בטוחה שהחניקה אכן בוצעה באמצעות שתי ידיים (למרות טענתה בפני המותב האחר לפיה החניקה בוצעה באמצעות שתי ידי המערער). בית המשפט קמא ציין, כי עסקין בסיטואציה שהייתה קשה עבור העדה, עת אחזה בתינוקה. לפיכך, השינוי בגרסתה אינו עולה כדי סתירה מהותית. השופט קמא אף הוסיף וציין את התרשמותו מהעדה כאמינה ביותר (עמ' 17 פסקה 56). בית המשפט קמא אף התייחס לגרסת המתלון (בפני המותב הקודם) לפיה עובר אורח, שפרטיו לא הובאו, הוא זה ששחרר אותו מאחיזת המערער בגרונו. בהקשר זה ציין השופט קמא, כי אף על פי שבדין טען המתלון שהשתחרר בכוחות עצמו מאחיזתו של המערער בו, אין עסקין כאן בסתירות מהותיות אלא בשינויים הנובעים מהסיטואציה הקשה אליה נקלע המתלון, עת הותקף על ידי המערער. יש לציין, כי המתלון אישר שאכן עשה תנועה לפיה הוא עתיד לבעוט בכלבתו של המערער. הוא הסביר זאת בכך שכל רצונו היה "להרחיק את הכלב, כדי שלא ינשך שוב את הכלבה שלי".

השופט המלומד קמא, קיבל את עדות המתלון כאמינה. צוין, שאף על פי שקיימים שינויים כלשהם בעדותו, בהשוואה לעדותו בפני המותב הקודם, שוכנע בית המשפט קמא שאכן המערער קרב למתלון, הניף את ידו לעבר צווארו ותקף אותו. בית המשפט קמא עמד על כך שגם אם המערער (בחקירתו במשטרה) תיאר את האירוע כ- "הדיפה" (בעוד המתלון כינה תקיפה זו כ"חניקה") אין בנתון זה להעלות או להוריד מהעובדה לפיה המערער ביצע תקיפה כלפי המתלון "באמצעות חביטת צווארו של המתלון" (עמ' 16 פסקה 50). בעניין זה בית המשפט קמא הדגיש את הסתירה בין הודעתו של המערער במשטרה (לפיה טען שאכן הדף את המתלון) לבין גרסתו בבית המשפט, לפיה ההדיפה בוצעה מרחוק ללא מגע פיזי (עמ' 18 פסקה 58).

השופט המלומד קמא דחה בהקשר זה את עדותו של המערער בציינו כי עסקין בתיאור בלתי הגיוני שאינו מתיישב עם יתר הראיות בתיק. כשאלו הם פני הדברים נדחתה על הסף גרסת המערער. עוד צוין, כי המערער יכול היה בנקל לזמן את אשתו כעדת הגנה, על מנת לאשש את דבריו, אך בחר שלא לעשות כן ככל הנראה נוכח חששו שמא דבריו ייסתרו בדברי אשתו.

לסיכום, קבע השופט המלומד קמא כי הוכח בפניו שהמערער אכן תקף את המתלון באמצעות חבטה לעבר צוואר המתלון. השופט קמא קבע, שבכך הוכח האישום השלישי "עם השינוי שבמקום חניקה תהא זו תקיפה בחבטה לעבר הצוואר". לשם השלמת התמונה, דחה השופט המלומד קמא את טענותיו של המערער לפיהן נפלו מחדלי חקירה בפעולותיה של משטרת ישראל. צוין, כי גם אם התרחשו אי אלו מחדלים, הגלומים בכך שלא נערך עימות בין המתלון לבין המערער (ובכך שלא נתפסו מצלמות באזור האירוע) - אין במחדלים אלו כדי לקפח את הגנתו של המערער. נימוקי הערעור נגד הכרעת-הדין

בערעוור לא התנכר הסנגור המלומד לכלל לפיו ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בקביעת ממצאים עובדתיים, למעט במקרים חריגים. עם זאת, אליבא דסנגור, עניינו של המערער דכאן נופל לגדר אותם חריגים שנקבעו בפסיקה. נימוקיו של הסנגור לטענה זו נשענו על מספר אדנים, כדלהלן -

א. המערער סבור כי לא היה מקום להרשיעו בתקיפת המתלון באופן שבו קבע זאת בית המשפט - חבטה לעבר צווארו של המתלון חלף "חניקה" - מאחר והמערער הכחיש בתוקף שהיה מגע כלשהו בינו לבין המתלון. נוכח גרסתו לפיה כל שהיה התבטא ב"הדיפה" (ללא מגע פיסי), אזי לא יכול היה בית המשפט קמא להסיק כי אין מדובר בחניקה אלא בחבטה.

ב. טעה בית המשפט קמא בכך שלא העניק את המשקל הראוי לסתירות המהותיות שנפלו בגרסת המתלון ובגרסת אשתו הנוגעות לאופן חניקת המתלון על ידי המערער.

ג. בית-המשפט קמא שגה בהתייחסו לשאלה הכיצד השתחרר המתלון מאחיזתו של המערער. אליבא דסנגור, אין די בהנמקה שלפיה לא הייתה אפשרות לאתר את מי שלגרסת המתלון נחלץ לעזרתו ושחרר אותו מאחיזת המערער. בעניין זה טוען הסנגור - גרסת המתלון סותרת את עצמה ויורדת לשורשו של עניין. כזכור, טען המתלון בגרסתו האחת, כי הוא היה זה ששחרר את עצמו, ובגרסה אחרת טען שעובר אורח נחלץ לעזרתו. לתפיסתו של הסנגור המלומד, בהקשר זה, אין נפקא מינה אם ניתן או לא היה ניתן לאתר את אותו עובר אורח. הסתירה הטמונה בגרסאות המתלון מדברת בעד עצמה.

ד. אליבא דסנגור, בכך שלא נתפסו מצלמות שהיו בזירה נפלו פגמים משמעותיים בתשתית העובדתית שנפרסה לפני בית המשפט קמא - כזו המקפחת את הגנתו של המערער. לפיכך, מחדל חקירתי זה ראוי שייזקף לטובתו של המערער ואף להוביל לזיכוי בנקודה זו.

ה. בהתייחסו לעבירת האיומים, טוען הסנגור כי הסתירות המהותיות שנפלו בגרסת המתלון, בהתייחסו לעבירת התקיפה, משליכות על אמינותו הכללית המתייחסת גם לאירוע האיומים. צוין כי, המתלון לא מסר לשוטרים בשטח (מיד לאחר הגעת השוטרים לפארק) אודות האיום שהופנה כלפיו; המתלון דלק בעקבות המערער כחצי שעה טרם האירוע - מכאן שכל כוונתו בדבריו הייתה שהמתלון יעזבנו לנפשו. לסיכום, טוען הסנגור כי גם אם יש לקבל את גרסת המערער לפיה הדברים נאמרו - אין מקום להרשיעו בעבירת האיומים על פי הגדרתה בחוק העונשין. תשובת המשיבה במסגרת הדיון שהתקיים לפנינו ביום 11.5.17 באת-כוחה המלומדת של המשיבה, עו"ד מאיה הרטמן, עתרה לדחיית הערעור.

לדידה, הכרעת-דינה של הערכאה הראשונה מנומקת ומבוססת על קביעות מהימנות הנגזרות בעיקרן מהתרשמות. לפיכך, אין זה מהמקרים המצדיקים התערבות ערכאת ערעור בממצאי עובדה. לדעת ב"כ המשיבה, בית-המשפט קמא הלך כברת דרך לקראת המערער, בכך שהרשיעו בחבטה כלפי הצוואר בלבד ולא בחניקה. הפרקליטה הדגישה את הפערים בין גרסתו של המערער במשטרה לבין זו שמסר בפני בית המשפט קמא. לגרסתה, פערים אלו באו לידי ביטוי בתשובותיו המתחמקות של המערער מעל דוכן העדים. ב"כ המשיבה שבה וציינה את העובדה לפיה המערער לא טרח לזמן את אשתו למתן עדות לטובתו, על אף שהייתה נוכחת במקום עת התרחשו האירועים נושא כתב האישום דכאן. בהתייחסה לעבירת האיומים ציינה הפרקליטה, כי בנסיבות המתוארות, כאשר המערער נצמד למתלונן (לאחר שכלבתו נשכה את כלבתו של המתלונן יום קודם), בסיטואציה זו אין מנוס מלקבוע כי דבריו של המערער כלפי המתלונן - מהווים איום ברור. לעניין מחדלי החקירה טענה הפרקליטה, כי דין טענותיו של המערער בטלות, שעה שהוא מצדו יכול היה בנקל לזמן את אשתו למתן עדות. מכל מקום נטען, שנכון היה אם היו תופסים את המצלמות בפארק, אך אין בנתון זה לפגוע ביתר הראיות הקיימות בתיק, בגין הורשע המערער ברמה הנדרשת בפלילים. דיון והכרעה

לפני הערכאה הדיונית הופיעו ונחקרו: המתלונן, אשת המתלונן והמערער. בסופו של יום, קבע בית-המשפט קמא קביעות ברורות וחד-משמעיות בכל הנוגע למהימנות עדויותיהם של עדים אלה, בהתבסס על התרשמותו הבלתי-אמצעית מאורח מסירת העדות.

הכרעת-דינה של הערכאה הראשונה היא מפורטת ומנומקת. ממצאי המהימנות לא נקבעו תוך היזקקות לדרך מסירת העדות בלבד. הם התבססו גם על ניתוח העדויות והשוואתן זו לזו ואף לגרסאות קודמות שמסרו העדים במהלך חקירתם המשטרית ובמהלך עדותם בפני בית המשפט קמא והמותב שלפניו.

כידוע, יתרונה של הערכאה המבררת בקביעת קביעות מהימנות בכל הנוגע לעדויות שנשמעו לפניה הוא עצום. בכגון דא, ערכאת הערעור איננה מרבה ואיננה ממחרת להתערב. אכן, לא תמיד ניתן להעלות על הכתב את הטעם המדויק לכך שבית-המשפט נתן אמון בעדות אחת ודחה עדות אחרת. האמור, לעיתים, בתנועות קלות, בגמגום, בהסמקה, בהשתהות במתן תשובה. לפיכך הנטל על צד המבקש מבית-משפט שלערעור להתערב בממצאים כאלו הוא נטל כבד. יפים לעניין זה דברי כב' השופט שמגר ב- ע"פ 316/85 גרינוולד נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(2) 564, 573 (1986), לפיהם:

"עניין האמון אותו יש לתת בעד פלוני הוא כמעט לחלוטין עניינם של השופטים השומעים את עדותו, הצופים בהתנהגותו והמתרשמים באופן בלתי אמצעי מתגובותיו, תנועותיו, הבעת פניו ואופן דיבורו; הסתכלות כאמור, המשולבת עם הבחינה ההשוואתית הזהירה של תוכן הדברים ושקילתם במסגרת מכלול הנתונים ההוכחתיים שלפני בית המשפט היא הדרך בה מתגבשת מסקנתם של השופטים אם אמת או שקר בפיו של העד".
כאשר בפרשה אחרת צוין:

"... סימני אמת שיש בהם כדי להשפיע על בית-המשפט, כשהוא קובע את הממצאים העובדתיים, לא תמיד הם באים לידי ביטוי, ומכל מקום הם אינם באים לידי ביטוי מלא בפרוטוקול של המשפט. לפיכך ההתרשמות הישירה של בית-המשפט הרואה ושומע את העדים היא יתרון על פני ההתרשמות העקיפה של בית-המשפט לערעורים, שרק קורא את העדויות" (ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 5.10.2000).

היטיב לנסח זאת כב' השופט זילברג בע"פ 377/62 לוי נ' היועץ המשפטי (ניתן ביום 21.5.63):

"המניע הפסיכולוגי למתן או אי-מתן אמון בדברי העד, מקורו כרגיל בדבר שאינו לא 'שקול' ולא 'מדוד' ולא 'מנוי' אלא כמעט 'סמוי מן העין', כמו עקימת שפתיים, שטף דיבור, היסוס פורתא, אזיל סומקא ואתי חיוורא (או להיפך) - כל אלה, בגדר דק-מן-הדק-עד-אין-נבדק על ידי בית משפט יותר גבוה שלא שמע ולא ראה את העד שהעיד".

עם זאת, ערכאת הערעור רשאית להתערב בקביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית, אם אלו פסולות בתכלית, או כאשר ישנן סתירות בעדות היורדות לשורש העניין, אשר הערכאה הדיונית לא נתנה דעתה להן, או כאשר מתגלה טעות מהותית בהערכת המהימנות. כל סוג של התערבות עודנה חריג לכלל ויש להפעילה במשורה אך ורק במקרים המצדיקים זאת(ראו לעניין זה: ע"פ 9930/06 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 21.7.08).

כעת, עלינו לבחון, אם המערער לפנינו הצליח לעורר אצלנו ספק בדבר נכונות קביעותיו העובדתיות של בית-המשפט קמא, בפרט שהללו נעשו בהתבסס על התרשמותו הבלתי-אמצעית מעדויות עדים שנשמעו לפניו.

נפנה, אפוא, לבחון את טענות המערער בערעורו.

שואל הסנגור המלומד - הכיצד, היה מקום להרשיע את המערער בתקיפת המתלון, באופן שבו קבע זאת בית המשפט. טוען הסנגור, הואיל והמערער הכחיש בתוקף שהיה מגע בינו לבין המתלון - נוכח גרסתו לפיה כל שהיה התבטא ב"הדיפה" (ללא מגע פיסי) - אזי לא יכול היה בית המשפט קמא להסיק כי אין עסקין בחניקה אלא בחבטה לעבר הצוואר של המתלון.

עם כל הכבוד לקו טיעון זה, דעתנו שונה, ועולה בקנה אחד עם קביעותיו של השופט המלומד קמא. כמפורט דלעיל, המערער במסגרת עדותו על דוכן העדים טען (עמ' 18 פסקה 58), כי לא היה מגע פיסי בין המתלון לבינו. במסגרת עדותו על גבי דוכן העדים נימק את אמרתו במשטרה בכך שהתכוון באומרו ("הדיפה") שלא הניח יד על המתלון, אלא כי זוהי "צורת דיבור". כל שעשה, לגרסתו, היה שהרים את ידו ובכך גרם למתלון לעזוב (שם). המערער דחה את גרסאות המתלון ואשתו, אשר תיארו את מעשיו כ- "חניקה". הוא טען שהשניים משקרים בנקודה זו.

כשאלו הם פני הדברים, אלביא דכולי עלמא, ההכרעה בנקודה זו צריכה שתתבסס על ממצאי מהימנות. באופן זה, יש לקבוע את "המשקל" הראוי שיינתן לגרסאות המתלונן ואשתו אל מול גרסת המערער. למעשה, בנקודה זו היינו יכולים לעצור ולדחות את הערעור. הרי כפי שכבר צוין, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בכל הנוגע לממצאי מהימנות הנגזרים מעדויות שנשמעו לפניה, ויתרונה של הערכאה הדיונית במצבים אלו הינו עצום. עם זאת, למעלה מן הנדרש ועל מנת להסיר את הערפל השורר סביב טענות הסנגור, לפיהן עסקינן כאן בסתירות היורדות לשורשו של עניין, נציין זאת -

גם אנו סבורים שההסבר שניתן על ידי המערער (לאחר שעומת עם אמרתו במשטרה) לא מתיישב עם גרסאות המתלונן (עמ' 34 שורה 8-1) ואשתו (ראו דבריה, בעמ' 39 שורה 11 : .. "מיכאל אמר משהו כמו תמחק את החיך מהפרצוף שלך, אז הוא בא אל מיכאל ושם לו יד על הצוואר"), לפיהן אכן התקיים מגע בין המערער לבין המתלונן. מקובלת עלינו קביעתו של השופט המלומד קמא לפיה מדובר בתיאור בלתי הגיוני, כזה שאינו מתיישב עם יתר הראיות בתיק. במובן זה, אף אנו סבורים שמדובר בניסיון התנערות מתוכנה המהותי של אמרת המערער, שנמסרה במסגרת חקירתו במשטרה, לפיה בוצעה הדיפה - הטומנת בחובה מעצם טבעה - מגע פיסי.

לא נעלמו מעינינו הסתירות המסוימות שנפלו בגרסאות המתלונן ואשתו. כזכור, סתירות אלו נגעו לאופן ביצוע המגע (אם בחניקה ואם כך - האם בוצעה באמצעות יד אחת או שתיים). דא עקא, שוב אנו מצטרפים לקו חשיבתו (והכרעתו) של השופט המלומד קמא, לפיו אכן התקיים מגע פיזי בין המערער לבין המתלונן. נבהיר, המתלונן נשאל במסגרת חקירתו הנגדית : האם תנועת ידו של המערער הייתה למעשה בתגובה להנפת רגלו של המתלונן. וכך השיב (עמ' 36 שורה 12) - "לא הייתה תנועת הנפת רגל. ממש לא. עשיתי את זה (ככל הנראה מתאר) הכלבה התרחקה, אמרתי לו תבוא לקשור את הכלב שלך יש פה תינוקת, הוא ירד ותפס אותי בגרון" (ההדגשות אינן במקור); ובהמשך הוסיף המתלונן כי (עמ' 37 שורה 10) המערער לא רק הניח את ידו אלא - "הפעיל לחץ השתחררתי אחרי כמה שניות שניסיתי להבין מה קורה ומה יקרה אם אחזיר לו" (ההדגשות אינן במקור).

ודוק, במרכזה של עבירת התקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין, עומדת הגדרתה של התקיפה. הגדרת התקיפה מצויה במסגרת סעיף 378 לחוק העונשין. עולה כי, תקיפה הינה כל מגע בגופו של אדם, במישרין או בעקיפין, אשר נעשה ללא הסכמה מודעת ומתוך בחירה חופשית. ברי, כי לא כל מגע בגופו של אחר, ללא הסכמה, יוביל למיצוי הליכים במסגרת הדיון הפלילי. עיקר הפגיעה במסגרת עבירת התקיפה הנה הפגיעה באוטונומיה של הפרט על גופו הבאה לידי ביטוי, בין היתר, בהפעלת כוח גופני מכל סוג שהוא. דרישת היסוד העובדתי בעבירה הנ"ל אינה כוללת דרישת רכיב תוצאתי, כאשר דרישת היסוד נפשי הצריך לעבירה זו הינו מסוג מחשבה פלילית, הגלומה במודעות להתנהגות ומודעות לנסיבות (להרחבה בעניין זה, ראו: הלוי, תורת דיני העונשין (2010), כרך ד', עמ' 588-589).

ומהתם להכא, השופט המלומד קמא השתכנע, לאחר שאימץ את עיקרי העדויות שמסרו המתלון ואשתו, כי אכן התקיים מגע פיזי (הטומן בחובו במקרה דנא הפעלת לחץ) שהופנה כלפי צווארו של המתלון, ושלא בהסכמתו. מכאן, נותרה רק השאלה הכיצד להגדיר תקיפה זו. השופט המלומד קמא היה ער לכך כי עובדות כתב האישום ייחסו למערער תקיפה "בכך שתפס את המתלון בגרונו וחנק אותו". לפיכך, ציין כי הוכח מעבר לספק סביר שהמערער לא חנק את המתלון אלא "חבט בידו לעבר צוואר המתלון" (פסקאות 50, 60 ו-64 להכרעת הדין). בעשותו כן, השופט המלומד קמא הפעיל למעשה את סמכותו של בית המשפט להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום. אין אנו סבורים כי בעניין זה קופחה הגנתו של המערער הואיל שלאורך כל הדרך (גם כאן במסגרת ערעורו) הגנתו של המערער (שטען כאמור כי כלל לא התקיים מגע פיזי) הופנתה כלפי התקיפה שיוחסה לו - זו שכוונה כלפי צווארו של המתלון. דומה, כי מאחר והשופט המלומד היה ער לקשיים לפיהם אין זה ברור כלל ועיקר שעסקין בחניקה - אלא בתקיפה כלפי צווארו של המתלון - הוא קבע שהמערער "הניף את ידו לעבר צווארו.. של המתלון, ובכך תקף אותו (ראו: פסקה 50 שורות 11-12). למעשה נקבע שהפעלת לחץ ומגע בצווארו של המתלון אכן התקיימו. לפיכך, ביטא זאת השופט המלומד קמא כ"תקיפה באמצעות חבטה כלפי הצוואר", תחת הרשעתו של המערער באותו הסעיף (תקיפה סתם). הא ותו לא. באשר לסתירות שנפלו בגרסת המתלון לפיהן טען פעם אחת כי עובר אורח שחרר אותו מאחיזתו של המערער ובפעם האחרת, טען שהשתחרר מהחניקה באופן עצמאי (עמ' 15 פסקה 48), נעיר מספר הערות כדלהלן. מכל גרסאות המתלון עולה (כאשר נשאל על כך) שבעת אירוע התקיפה נכחה משפחה נוספת בפארק, שאינה מוכרת לו. בתחילה טען שבחור מאותה משפחה שחרר את ידו של המערער מעל צווארו. לאחר מכן, פירט שאותו בחור התערב בנעשה רק לאחר תום אירוע התקיפה. הווה אומר לאחר שהשתחרר מאחיזתו של המערער. המתלון הוסיף וציין שעבר זמן מאז קרות האירוע והוסיף "...אני זוכר כרגע שהוא תפס אותי והשתחררתי ואז בא הבחור והרחיק אותו. אם אמרתי אחרת אז כנראה שזכרתי אחרת באותו יום. אבל אירוע חניקה היה" (ההדגשות אינן במקור). נאמר מיד, לטעמנו סתירות אלו אינן סתירות היורדות לשורשו של עניין. מכל המקובץ, עולה שבחור נוסף (כחלק ממשפחה ששהתה בפארק באותה העת) התערב באירוע בשלב כלשהו. לתפיסתנו אין בנתון זה להעלות או להוריד את המשקל שניתן לעובדה לפיה בוצעה תקיפה כלפי המתלון. בהחלט ניתן לקבל את גרסתו של המתלון לפיה הוא איננו זוכר בפרטי בפרטים מתי אותו בחור התערב בנעשה. ודוק, אין אי הדיוקים בנקודה זו עולים כדי חוסר אמינות גורף בגרסת העד. בעניין זה אף ראוי להזכיר, כי הפסיקה הכירה בכך, שבאירוע מסעיר ומרגש עשויים דברים להישמט מן הזיכרון האנושי ואפילו להיקלט באורח שאיננו מדויק לחלוטין (ראו למשל: ע"פ 564/78 שחאדה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 20.6.79). מכאן, שמסקנתו של השופט קמא, לפיה הסיטואציה הקשה בה היה נתון המתלון, היא שגרמה לו לאי אלו דיוקים בעדותו- הינה סבירה בנסיבות העניין ואינה עולה כדי טעות מהותית בהערכת מהימנותו של המתלון. לפיכך, דין טענתו של הסנגור בהתייחס לנושא זה - להידחות.

נעבור עתה לבחון את טענותיו של המערער הנוגעות להרשעתו בעבירת האיומים (הכלולה בפרט האישום השני). כזכור, טוען הסנגור שהסתירות המהותיות שנפלו בגרסת המתלונן, בהתייחסו לעבירת התקיפה, משליכות על אמינותו הכללית. הסנגור הוסיף שהמתלונן דלק בעקבות המערער כחצי שעה טרם האירוע - מכאן שכל כוונתו בדבריו שהופנו כלפי המתלונן היו שהלה יעזבונו לנפשו. לחילופין, טוען הסנגור כי גם אם יש לקבל את גרסת המתלונן לפיה הדברים נאמרו - אין מקום להרשיעו בעבירת האיומים על פי הגדרתה בחוק העונשין.
אף בעניין זה לא מצאנו ממש בטענות הסנגור. לא למותר לציין, כי גם בנקודה זו הכרעתו של השופט המלומד התבססה, כמתחייב, על ממצאי מהימנות. בעוד המערער מצדו טען כי "מילה אחת ממה שהוא אמר לא היה..") (עמ' 49 שורה 10), עמד המתלונן מנגד על כך שדברי האיום לפיהם "אתה לא יודע עם מי אתה מתעסק וזה יעלה לך בבריאות" - אכן הופנו כלפיו. כאן המקום להזכיר, פעם נוספת, את הכללים לפיהם :
"המבחנים שעל-פיהם בית-המשפט קובע מהימנות של עדים מעוגנים בסעיף 53 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן - פקודת הראיות), שקובע כי "ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם ענין של בית המשפט להחליט בו על פי התנהגותם של העדים, נסיבות הענין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט". כלי המדידה העיקריים המיושמים בעת הפעלתם הם הכושר השיפוטי, ניסיון החיים והתבונה האנושית (ע"א 91/51 "מדור", חברה לבנין ולפיננסים, בע"מ נ' ביק [17]; ע"פ 406/78 בשירי נ' מדינת ישראל [18]; ע"פ 347/88 דמיאניוק נ' מדינת ישראל [19], בעמ' 392). הפעלת מבחנים אלה נעשית, בראש ובראשונה, על-ידי התרשמות ישירה ובלתי אמצעית של בית-המשפט מהופעת העד במהלך מסירת העדות וכן על-ידי השוואה של העדות לראיות אחרות ולמכלול הנתונים העובדתיים הנפרסים לפניו (ע"פ 611/80 מטוסיאן נ' מדינת ישראל [20], בעמ' 112; ע"פ 2439/93 הנ"ל [15]; ע"פ 6289/94 דזנשוילי נ' מדינת ישראל [21]; י' קדמי על הראיות (כרך ג) [49], בעמ' 1598-1592 והאסמכתאות שם). אחד הנתונים שבית-המשפט צריך להתחשב בהם הוא הפרופיל האישיותי של העד. למושג "אישיות" בהקשר זה משמעות רחבה, והוא כולל את אופיו של העד, מצב בריאותו, עברו וזיקתו לעניין נושא הדיון וכן גורמים נוספים המשפיעים על הערכת מהימנותו (ע"פ 949/80 שוהמי נ' מדינת ישראל [22]; ע"פ 993/00 הנ"ל [16]; י' קדמי על הראיות (כרך ג) [49], בעמ' 1607-1605). "כב' השופט י' טירקל, במסגרתו של ע"פ 1258/03 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 1.4.04 - ההדגשות אינן במקור).
קביעותיו של השופט המלומד קמא, הנוגעות לעבירת האיומים, נבעו מהתרשמותו הישירה והבלתי אמצעית, מהופעת העדים במהלך מסירת עדותם. כזכור, טוען הסנגור כי כל כוונותיו של המערער בדבריו היו שהמתלונן יעזבונו לנפשו, לאחר שדלק אחריו, על מנת לדרוש את פרטיו. אין בידינו לקבל טענה זו.

עבירת האיומים מהווה פגיעה בשלום הציבור בדרך של עשיית דין עצמית. איום הינו הטלת אימה או פחד על אדם, ואין נדרשת התניה בין דברי האיום לבין אירוע עובדתי כלשהו. במובן זה, דרישת היסוד העובדתי בעבירה זו, איננה כוללת דרישת רכיב תוצאות. יתרה מכך, אין נדרש כי האדם המאיים יחוש מאוים או אכן יפחד בפועל, על מנת לקיים את דרישת היסוד העובדתי בעבירה זו (ראו למשל: רע"פ 1178/97 כהנא נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 15.7.97) די בעצם פעולות האיומים (אם זה באמירה, התנהגות, תנועות מאיימות וכיוצא בזה). היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירת האיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, היא דרישת מחשבה פלילית (מודעות להתנהגות ומודעות לנסיבות) בתוספת כוונה מיוחדת ביחס למטרת הפחדתו של האדם המאיים או הקנטתו (להרחבה בעניין זה, ראו: הלוי, תורת דיני העונשין (2010), כרך ד', עמ' 442-443).

ומהתם להכא, המתלון והמערער נפגשו בפארק ביום 11.8.13 (יום המחרת לתקיפת כלבתו של המתלון בידי כלבתו של המערער). אין מחלוקת על כך שכל מה שרצה המתלון הוא את פרטיו של המערער, על מנת שהלה ישלם לו את הוצאותיו הרפואיות, שנדרשו לטיפול בפציעת כלבתו, מיום אמש.

דא עקא, גם לגרסת המערער (עמ' 11 פסקה 36) הוא סירב לשלם את סכום הטיפול (על סך 580 ₪), על אף שהמתלון הציג לו קבלה על כך. המערער החל להתרחק בשלב זה מהמתלון (שם). אליבא דכולי עלמא, שבנקודה זו כל שנוותר היה (לאדם סביר) הוא להשתמש בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותו. באופן זה, זימן המתלון את נציגי אכיפת החוק על מנת שהם ידלו מהמערער את פרטיו. בנקודה זו, המערער (ואשתו עוד קודם לכן) התרחקו מהמתלון. בעוד האחרון מצדו שומר כל הזמן על קשר עין עם המערער, עד להגעת השוטרים. בנקודה זו, טוען המערער שלא היו חילופי דברים ושהוא לא נצמד למתלון. המתלון טען כזכור שהמערער עצר והתקרב אליו ("נצמד") ואמר לו שהוא לא יודע עם מי הוא מתעסק ושה יעלה לו בבראות. יתרה מכך, המתלון לא נטה להפריז בעוצמת האיום שהופנה כלפיו ותיאר זאת כך: "לא אמרתי שהיה נורא מפחיד. אמרתי היה איום" (עמ' 35 שורה 14).

השופט המלומד קמא נימק את העדפת גרסתו של המתלון על זו של המערער, בציינו שהמתלון העיד באופן עקבי ורציף, כאשר כל ניסיונות הסנגור (באמצעות חקירתו הנגדית) לרוקן מתוכן את האיומים, שהושמעו כלפיו - לא צלחו. מנגד, הרושם שהתקבל מהמערער היה שהוא מנסה לחמוק מהאישומים הפליליים המיוחסים לו (עמ' 12 פסקה 38). לאור האמור, ניתן אמון מלא בגרסת המתלון.

כשאלו הם פני הדברים, מאחר ולא מצאנו בעניין זה סתירות בעדויות היורדות לשורש העניין, אשר הערכאה הדיונית לא נתנה דעתה עליהן, אין לנו אלא לקבוע, כי קביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית, נעשו כדבעי. בנסיבות המתוארות אימוץ דבריו של המערער לפיהם "...זה יעלה לך בבראות", שהופנו כלפי המתלון, מהווים כוונה להפחיד המופנית כלפי המתלון, שלא ימשיך במאמציו לגרום למערער לפעול על פי חוק בין בהתייחס לאופן החזקת כלבתו בפארק ובין בהתייחס לתביעתו להשבת הוצאותיו, שנגרמו כפועל יוצא ממעשיו של המערער. נעבור כעת, לדון בטענותיו של הסנגור שעניינן מחדלי החקירה.

אליבא דסנגור, בתיק זה נפלו שני מחדלי חקירה שקיפחו עד מאוד את הגנתו של המערער. האחד, עניינו בכך שמשטרת ישראל לא תפסה את מצלמות האבטחה בפארק. השני עוסק בכך שמערער (במסגרת חקירתו) הסכים לביצוע עימות מול המתלון, אך בסופו של דבר, עימות לא נערך. לתפיסת ההגנה יש במחדלים אלו כדי להוביל לזיכויו של המערער.

השופט המלומד קמא לא התעלם מהמחדלים הנ"ל, אך יחד עם זאת קבע כי אין במחדלים אלו בכדי לקפח את הגנת המערער, וכנגזרת מכך לשנות את מסקנות הכרעת הדין.

צוין, כי על אף שהיה על הרשות החוקרת לעשות מאמץ על מנת לאתר מצלמות באזור- הגנתו של המערער לא נפגעה בשל כך. בקצירת האומר נציין, כי השופט המלומד קמא נימק החלטתו בכך שהיו די עדויות בתיק זה, שמתוכן ניתן היה לקבוע שהמאשימה עמדה בנטל הבאת הראייה ונטל השכנוע, הדרוש בפלילים (מעבר לספק סביר). בכל הנוגע לאי עריכת העימות, צוין, כי על אף שלא הובא נימוק הגיוני לאי עריכת העימות- לא היה בכך כדי לפגוע בהגנתו של המערער.

נבהיר, ככלל, אין מוטלת על התביעה החובה להציג בפני בית המשפט את הראייה הטובה ביותר שניתן היה להשיג, אלא את הראייה הדרושה להרשעת הנאשם מעבר לספק סביר (ראו למשל: ע"פ 8002/99 בכר נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 2.9.01)

יתרה מכך, עצם קיומו של מחדל חקירתי אינו מביא באופן מידי לזיכויו של נאשם במשפטו הפלילי, אלא יש לבחון את מידת ההשפעה של המחדל החקירתי בראי טענותיו של הנאשם (ראו למשל: ע"פ 7443/06 ארקה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 28.9.08). באופן זה, על בית המשפט לבחון את פוטנציאל ההשפעה של חקירה כדבעי על טענותיו של הנאשם באותו עניין.

נאמר מיד, בבואנו לבחון את קו ההגנה שהציג המערער הרי שככל שהדבר נוגע לעבירת האיומים, אזי אין באי תפיסת המצלמות (על פי הנתען המתלונן ציין לשוטרים כי בקרבת המקום פועלת תחנת דלק, בה מותקנות מצלמות) בכדי לתרום לשמיעת המלל במסגרת האירוע.

באשר לעבירת התקיפה, הרי שהרשעתו של המערער מבוססת גם על עדותה של אשת המתלונן. נכון, שאילו היו בנמצא צילומים, מזמן אמת, קביעת "האמת המשפטית" (הנגזרת מהראיות המוצגות) יכולה הייתה להיעשות ברמת דיוק גבוהה יותר (ודוק, כלל לא בטוח שהמצלמות הנתענות היו מכוונות לזירת האירוע ויכלו "לשפוך אור" על עובדות המקרה). עם זאת, כפי שצוין, די למאשימה להציג ראיות הדרושות להרשעת המערער מעבר לספק סביר. לתפיסתנו, עדות המתלונן, הנתמכת בגרסת אשתו, המפרטת את אופן קרות האירועים, עולים כדי ראיות מספיקות לצרכי עמידה בנטל הבאת הראייה ונטל השכנוע הדרוש בפלילים.

באשר לאי עריכת העימות, אנו מצטרפים לדעתו של השופט המלומד קמא לפיה ראוי היה לעמת את המערער עם המתלונן. עם זאת, גם לדעתנו אין אי קיומה של פעולות חקירה (מסוג זה) מאיין את שאר הראיות בתיק - אם יש בכוחן לעמוד בנטל השכנוע הדרוש בפלילים.

משנדחו כל טענות ההגנה נגד הכרעת-הדין, אנו מורים על דחיית הערעור נגד הכרעת-הדין. הרשעתו של המערער בעבירות שיוחסו לו, תיוותר, אפוא, על כנה.

כזכור, הופנה הערעור גם נגד חומרת העונש אשר נגזר למערער בפרשה זו. נפנה, אפוא לעיין בחלק זה של הערעור. תחילה נלמד את גזר דינו של בית המשפט קמא. עיקרי גזר-הדין

בית-המשפט קמא הנכבד הדגיש במסגרת גזר דינו (מיום 20.3.17) את דבריו של המערער. צוין, כי המערער לא הצטער על מעשיו ולמעשה מיהן להפנים את חומרת מעשיו. במובן זה, הוא אינו חש שפעל באופן לא חוקי. בית-המשפט מנה את הערכים המוגנים שנפגעו: פגיעה בביטחון הציבור. נקבע, כי הפגיעה בערכים אלו הינה במידה בינונית. מכאן, לאחר התחשבות בפסיקה הנהוגה, צוין השופט את הנסיבות הקשורות בעבירה. צוין, שמעשיו של המערער עולים כדי זלזול בביטחונם של אחרים ובהוראות החוק. מכאן שירטט בית המשפט קמא מתחם ענישה הנע בין "3 חודשים עד 12 חודשים" (פסקה 7 עמ' 56).

השופט המלומד קמא עבר לדון בעונש הראוי להיקבע בתוככי המתחם. לשם כך, סקר את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. צוין, כי המערער הוא יליד 1947, אב לילדים וסב לנכדים. בהקשר זה נקבע שהטלת ענישה תפגע במשפחתו הנ"ל. השופט קמא התייחס לנתון לפיו המערער עבר (ביום 16.12.07) ניתוח לב. כמו כן, נלקחו בחשבון הנתונים בדבר חלופ הזמן מאז קרות האירוע ואי נטילת האחריות מצדו של המערער. עוד צוין, עברו הפלילי של המערער הכולל 9 הרשעות קודמות, כאשר הרשעתו האחרונה היא משנת 2010, בין היתר, בשל עבירות שעניין אי נקיטת צעדי זהירות בחיה; החזקת כלב מחוץ לחצרים.

השופט המלומד קמא הדגיש כי לדעתו ראוי היה להטיל על המערער עונש שלא ברף התחתון של מתחם הענישה שקבע. יחד עם זאת צוין, כי "בשל גילו, מצבו הרפואי..". הוחלט למקם את עונשו ברף התחתון של מתחם הענישה (3 חודשי מאסר לריצוי בפועל).

השופט המלומד קמא חתם את נימוקי גזר דינו של המערער בציינו: "כאשר הנאשם מסתובב עם כלבו ללא רצועה וכאשר כלבו פצע כלבה אחרת, הרי שפגיעה זו כמוה כפגיעת אדם ויש להחמיר עם אנשים שהתנהגותם גורמת לפגיעה של בעל חיים. עם כל ההתחשבות שמדובר באדם מבוגר שעבר ניתוח לב, אך יש להבהיר לו שהתנהגותו פגעה באחרים ועל התנהגות זו אין לסלוח". נימוקי הערעור נגד חומרת העונש

טענותיו של הסנגור המלומד, המופנות כנגד גזר-הדין, נשענות על מספר אדנים כדלקמן:

א. נטען, כי שגה בית המשפט קמא בקביעתו לפיה פגיעת כלב כמוה כפגיעת אדם. אליבא דסנגור, בית המשפט קמא לא הטיל עונשי מאסר מותנים בגין העבירות שעניין איומים ותקיפה סתם. נטען, כי נתון זה מלמד על המשקל המשמעותי שהעניק השופט המלומד קמא להרשעה בעבירה שעניינה מעשה פיזיות ורשלנות. הוסף, כי ככל הנראה בית המשפט קמא לא ראה בעבירות האיומים והתקיפה חומרה המצדיקה ולו הטלת מאסר על תנאי. כשאלו הם פני הדברים, הפנה הסנגור את כל חציו אל הגדרת העבירה שבסעיף 338 (א)(6) לחוק העונשין, ואל הפסיקה הנהוגת בעבירות שעניין פיזיות ורשלנות. נטען שב"כ המאשימה, בטיעונו לעונש, לא הציג ולו מקרה אחר לפיו נגזר על נאשם בפלילים, בגין סעיף עבירה זה, עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ב. הסנגור הפנה לנתון לפיו המערער אינו צעיר ולכך שהוא סובל מבעיות בלבו. הודגש, כי לאחר גזירת דינו, התעוררו בעיות בלבו של המערער.

ג. הסנגור ציין, ששגה בית המשפט קמא בכך שלא שלח את המערער לממונה על עבודות השירות, על מנת לבחון האם יתאים המערער לריצוי עונש מאסרו בדרך זו. לגרסת הסנגור, השופט קמא שאלו אודות יכולתו של המערער לבצע את מאסרו בדרך של עבודות שירות. הסנגור מצדו השיב שאינו רופא ושל תפסתו יש לשלוח את המערער לקבלת חוות דעת אצל הממונה, על מנת לברר כדבעי שאלה זו.

ד. נטען, כי רכיבי הקנס ופיצוי שהוטלו הינם מופרזים לחומרה. המערער הוא פנסיונר, בן 71, ורכיבי עונש אלו מטילים עליו נטל כבד מנשוא.

ה. לסיכום, עתר הסנגור כי נבטל את עונש המאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח; ושנבטל או למצער נפחית את רכיבי הקנס והפיצויים.

תשובת המשיבה בדיון שנערך לפנינו ביום 11.5.17

באת-כוחה המלומדת של המשיבה, עו"ד מאיה הרטמן, עתרה לדחיית הערעור שהופנה כנגד גזר הדין. הפרקליטה הדגישה כי המערער לא נטל אחריות על מעשיו. היא ציינה שעסקין בהתנהגות ביריונית הגלומה בשלושה מפגשים, במסגרתם המערער (שוב ושוב) לא קושר את כלבתו, וכפועל יוצא מכך גורם ליצירת עימות בינו לבין המתלונן. הפרקליטה המלומדת ציינה, כי עבירת הפזיזות והרשלנות מדברת על יצירת סיכון בכוח ולראייה מלבד נשיכת כלבתו של המתלונן ניסתה כלבו של המערער לנשוך גם את המתלונן, עת ניסה להרחיקו. לפיכך, מדובר כאן ביצירת סיכון גבוה. הפרקליטה ציינה, כי למערער 11 הרשעות קודמות, כאשר בשנת 2010 הוא הורשע בשל אותן עבירות המסכנות את הציבור (והנוגעות לאופן החזקת כלביו). בשל הרשעה זו נגזר עליו מאסר מותנה וקנס כספי. דא עקא, המערער המשיך בדרכיו הנלוזות. ביחס לרכיב הפיצויים צורף המתלונן כצד להליכים וביקש כי ב"כ המאשימה תציין בשמו את עוגמת הנפש והנזק הנפשי שנגרם לו (ולאשתו), פועל יוצא ממעשי המערער. הוא ביקש מאתנו שלא נתערב ברכיב הפיצויים. בעניין זה ציינה ב"כ המשיבה כי בהליך קודם הוטל על המערער קנס כספי על סך ₪ 25,000 - קנס זה לא הרתיעו מלשוב לדרכו הרעה ולבצע את אותן עבירות.

כאן המקום לציין את השתלשלות האירועים מאז הדיון דלעיל (מיום 11.5.17), כדלהלן:

במסגרתו של אותו דיון, בתום שמיעת טענות הצדדים, החלטנו להפנות את המערער לקבלת חוות דעתו של הממונה על עבודת השירות. הורינו לסנגור להמציא את מלוא המסמכים המתייחסים למצבו הרפואי של המערער.

דא עקא, המערער לא התייצב כנדרש אצל הממונה על עבודות השירות. ביום 22.6.17 (מועד דיון ההמשך שנקבע לתיק זה) ציין לפנינו הסנגור כי ביום 17.6.17 המערער עבר בדיקת אקו-לב, בעקבותיה הופנה באופן דחוף למיון, כך שלאורך כל התקופה האחרונה שהה בבית"ח לצורך בדיקות ונבצר ממנו להתייצב אצל הממונה. הסנגור ביקש מאתנו דחייה נוספת, שבמהלכה יתייצב המערער אצל הממונה. דיון המשך נקבע ליום 20.7.17.

ביני לביני, התקבלה בתיק בית המשפט חוות דעתו של הממונה על עבודת השירות, מיום 13.7.17, לפיה לא נמצא למערער מקום להשמה בעבודות שירות. צוין במסגרת חוות הדעת (על ידי רופא) כי המערער סובל ממחלת לב "חמורה", בגינה עבר ניתוחים. בנוסף, צוין שקיימות בעיות בהליכה. הודגש, כי עקב החמרה במצבו הקרדיולוגי (בנוסף לבעיות בנשימה), אושפז המערער בבית החולים רמב"ם בחיפה. לסיכום, צוין כי המערער אינו מסוגל לעבוד בעבודה פיזית, במשך חמישה ימים בשבוע - בלא לסכן את חייו.

במסגרת הדיון שהתקיים לפנינו ביום 20.7.17, כשאלו הם פני הדברים, פועל יוצא של מסקנות חוות הדעת דלעיל, טען הסנגור המלומד שראוי לבטל את רכיב המאסר בפועל שנגזר על המערער. לתמיכה בטיעונו הפנה הסנגור לפסיקת בית המשפט העליון המדברת על אפלייתו של נאשם (בכך שלא נמצא מקום להשמתו בגין מצבו הרפואי). הסנגור אף ביקש ארכה על מנת לבחון את החלטת הממונה, באמצעות חוות דעת רפואית מטעמו של המערער. מנגד, טענה ב"כ המשיבה שאין לקבל את הטענה האמורה, לפיה הואיל והמערער נמצא לא כשיר לשאת את עונו בדרך של עבודות שירות, אזי אין ביכולתו לבצע את העונש שנגזר עליו לריצוי מאחורי סורג ובריא (המהווה את נקודת המוצא בתיק דכאן). צוין, כי ניתן להמציא את תיקו הרפואי של המערער ולהציגו בפני מב"ן. המערער מצדו לא התנגד להעביר לשלטונות שירות בתי הסוהר את תיקו הרפואי, לשם בחינת מצבו הרפואי.

מכאן, בהסכמת כל הצדדים ניתן צו לבית החולים רמב"ם (המחלקה הקרדיולוגית) ולקופת החולים "מכבי" להמציא לפרקליטה את מלוא המסמכים הרפואיים הנוגעים למצב בריאותו של המערער.

קבענו כי המערער יהא רשאי להמציא (בתוך שבועיים) חוות דעת רפואית מטעמו. נקבע כי חוות הדעת הנ"ל תעבור לעיון הגורמים המוסמכים בשב"ס (עם כל החומר הרפואי). לאחר השלמת תהליך זה ביקשנו משלטונות שב"ס לענות על השאלה - האם יש באפשרות שב"ס להעניק למערער את מלוא הטיפול הרפואיים הנדרשים לו, עקב מצבו הרפואי. כפועל יוצא מכך, האם סבור שב"ס שריצוי עונש בן שלושה חודשים לריצוי בפועל עלול לסכן את חייו? בהמשך לאמור לעיל, ביום 2.8.17 המציא המערער לתיק בית המשפט חוות דעת מומחה - שנערכה על ידי ד"ר רפאל וולף מנהל המחלקה למחלות לב מבניות במרכז הרפואי שערי צדק - ממנה עלה כי "ריצוי מאסר כרוך בדחק נפשי משמעותי מאוד (ממנו חושש המטופל) אשר בהחלט עלול לפגוע ולדרדר את מצבו הבריאותי של מר פריד שכבר בבסיסו מורכב ואינו יציב".

כפי שהורינו, ביום 30.8.17, התקבלה חוות הדעת הרפואית מטעם שב"ס לפיה "מערך הרפואה בשב"ס ערוך למתן מענה רפואי לנאשם, בהתאם לסל הבריאות, בין באמצעות גורמי הרפואה המשרתים בשב"ס, בין באמצעות בתי החולים הציבוריים ובין באמצעות רופאים מומחים, לפי הצורך הרפואי".

לאחר קבלת חוות הדעת דלעיל, ביום 7.9.17 שבו הצדדים וטענו לפנינו. הסנגור מצדו טען כי שב"ס לא ענה לשאלה החשובה - האם עונש מאסר עלול לדרדר את מצבו הרפואי המערער, כאשר מנגד מוצבת חוות הדעת מטעמו של המערער, אשר קובעת שמצבו הבריאותי עלול להתדרדר, פועל יוצא של מאסר בפועל.

בנסיבות אלו פנה אלינו, ב"כ המערער, פעם נוספת, וביקש שנפנה את המערער אל הממונה על עבודות השירות. נטען, כי במצב שנוצר יש לפנות לממונה על עבודות השירות על מנת שיאתר, בכל זאת, עבור המערער - עבודה המתאימה למצבו הבריאותי הנתון. מנגד, ב"כ המשיבה השאירה לבית המשפט את שיקול הדעת, אם לעשות כן. לאחר שעיינו בשתי חוות הדעת החלטנו להפנות את המערער פעם נוספת אל הממונה על עבודות השירות, על מנת שימצא עבור המערער עבודה אשר מתאימה למצב בריאותו. הן מבחינת מספר הימים (והשעות) בהם יהיה מסוגל לעבוד, הן מבחינת סוג העבודה.

ביום 26.10.17 נערך דיון נוסף במעמד הצדדים. כאן המקום לציין, כי בהמשך להחלטתנו מיום 7.9.17 - המערער לא התייצב כנדרש בפני הממונה על עבודות השירות.

הסנגור הסביר את אי התייצבותו של המערער אצל הממונה, בכך שהיה על המערער להמציא לממונה מסמכים רפואיים - אותם לא עלה בידו להמציא, מפאת הזמן הקצר. הסנגור שב ועתר להפנייתו של המערער אל הממונה, חרף המצב שנוצר. ב"כ המשיבה ציינה בתגובה כי תיקו הרפואי (המלא) של המערער מצוי בידיה ולמעשה כל החומר הרפואי הרלוונטי זמין לעיון הממונה, באמצעות הסנגור. לפיכך, ציינה שאין היא מקבלת, בהקשר זה, את נימוקיו של המערער הנוגעים לאי התייצבותו אצל הממונה.

בהמשך הדיון, עמד הסנגור על טיעונו בערעור, הנוגעים הן הכרעת הדין הן לגזר הדין. הסנגור הוסיף והדגיש כי נוכח מצבו הבריאותי של המערער אין לשלוח אותו למאסר מאחורי סורג ובריח, לאחר שנמצא שאינו כשיר לבצע את ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות. ב"כ המשיבה עמדה על כך שניתנו די והותר הזדמנויות למערער והגיעה העת לפסוק את דינו, במסגרת ערעורו. הפרקליטה שבה והדגישה כי לטעמה העונש שהשית בית המשפט קמא הולם ואין סיבה לערכאת הערעור להתערב בו.

לאחר הדיון דלעיל הורינו, שעד ליום 2.11.17 תעביר הפרקליטה את כל החומר הרפואי המצוי בידיה לעיונו של הסנגור. הלה מצדו יעביר את החומר הרפואי, לא יאוחר מיום 2.11.17, לעיונו של הממונה על עבודות השירות. קבענו כי במידת הצורך המערער יוזמן להתייצב בפני הממונה בדחיפות וכן הורינו למערער כי עליו לשתף פעולה באופן מלא על הממונה על עבודות השירות. ביקשנו מהממונה שחוות הדעת תומצא לתיק בית המשפט, לא יאוחר מיום 23.11.17 (המועד שנקבע למתן פסק הדין).

ביום 6.11.17 התקבלה חוות דעת נוספת מאת הממונה על עבודות השירות, במסגרתה נקבע כי המערער אינו כשיר לבצע אף עבודה, עקב מצבו הרפואי. צוין (מטעם הרופא הבודק) כי קיימת החמרה במצבו הרפואי. דיון והכרעה:

הלכה פסוקה היא כי הערכאה הדיונית היא זו הממצה את הדין, ואין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בגזר הדין הניתן על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים, שבהם ניכרת סטייה של ממש מן הענישה המקובלת והראויה, או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין (ראו למשל: ע"פ 200/13 ברמן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 5.2.14; ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 3.2.98).

לאחר שטענותיו של הסנגור המלומד, הנוגעות להכרעת דינו של המערער נדחו, עברנו לבחון את העונש שהשית בית המשפט קמא על המערער. נאמר מיד - דין הערער בנקודה זו להתקבל, אך לא מן הטעמים לפיהם קיימת סטייה של ממש מן הענישה המקובלת והראויה, אלא מטעמי חסד. למעשה תוצאת הערער הנוגעת לגזר דינו של בית המשפט קמא, נבעה כל כולה מנסיבותיו הפרטניות של המערער, כפי שעלו לפנינו כמפורט לעיל. נחدد, לטעמנו, מידתו של העונש (3 חודשי מאסר) שנגזר בסופו יום על המערער - נגזר במידה רבה של חסד. אף על פי שהמערער, בעל עבר פלילי (דומה); ניהל את משפטו עד תום; ודומה שלא הפנים את חומרת מעשיו - גזר השופט המלומד קמא את עונשו בתחתית מתחם הענישה שקבע (3-12 חודשים). השופט המלומד קמא תמך החלטתו במצבו הרפואי של המערער, כפי שגם הוא היה ער אליו. באופן זה, מצבו הרפואי של המערער גרם לבית המשפט קמא להצמיד את עונשו לתחתית המתחם, מצב השמור בד"כ לאלו שאין באמתחתם מספר נסיבות שאינן קשורות בנסיבות ביצוע העבירה, הפועלות לחומרה בעניינם.

הסנגור מתמקד בטיעוניו המופנים כלפי גזר הדין בעבירה שעניינה פזיזות ורשלנות. בהקשר זה נטען כי מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה זו איננה כוללת רכיב עונשי של מאסר. אלא מאי? המתחם שנקבע על ידי השופט המלומד קמא כלל את כל העבירות הכלולות בכתב האישום. צוין, כי "אני רואה בכל האירועים המתוארים בכתב האישום כאירוע אחד, בגינו אקבע מתחם ענישה אחד". מכאן, שלא ניתן לטעון (לאחר עיון בפסיקה נהוגת) כי בגין עבירות תקיפה ואיומים אין בנמצא מקרים בהם הוטלו עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח או עונשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות (ראו למשל: רע"פ 1293/08 אלכסנדר קורניק נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 25.6.08; רע"פ 3993/16 אביטן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 30.5.16). הסנגור היה ער לקושי זה וניסה לבטלו בצינו, כי השופט המלומד קמא התעלם כליל מעבירות האיומים והתקיפה מאחר ולא מצא בהן חומרה יתרה (ולראייה לא גזר בגין עונש מאסר מתונה). אין בידנו לקבל טענה זו של הסנגור. לתפיסתנו, בהחלט היה זה נכון להשית על המערער, בנוסף לעונש המאסר לריצוי בפועל, עונשים מותנים בגין עבירות האיומים והתקיפה. לטעמנו אי הכללת עונשי המאסר המותנה נבע מטעות בשיקול הדעת של בית המשפט ולא מסיבות מהותיות, כפי שניסה לציין הסנגור המלומד. מכל מקום אין להשליך מנתונים אלו על אי הכללתן של עבירות התקיפה והאיומים בגדרי מתחם הענישה. נבקש להבהיר נקודה נוספת, לא ירדנו לסוף דעתו של השופט המלומד קמא מדוע, בסופו של יום, לא הופנה המערער אל הממונה על עבודות השירות טרם גזירת דינו. בגדרי מתחם הענישה שנקבע לא צוין, כי העונש ראוי שיהיה רק לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח, מאידך גיסא, לא צוין כי העונש יכול שיבוצע גם בדרך של עבודות שירות. כל שצוין היה "3 חודשים עד 12 חודשים".

לדידנו, לאחר שמיעת טענות הצדדים, במסגרת הדיון שנערך לפנינו (ונוכח סוג העבירות בהן הורשע המערער) לא מצאנו טעמים מדוע אין לאפשר למערער לבצע את עונשו (בן השלושה חודשי מאסר) בדרך של עבודות שירות. משכך, סברנו כי ראוי, לכל הפחות, לברר כדבעי את האפשרות הנ"ל.

כפי שצוין בהרחבה, בנקודה זו בזמן, נגלה לפנינו מצבו הרפואי, העדכני, של המערער. כידוע, האפשרות לחרוג ממתחם הענישה, על פי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, אינה כוללת בחובה את האפשרות לסטות ממתחם הענישה, מטעמי בריאות. יחד עם זאת, בית משפט העליון הכיר זה מכבר בהכרח להתחשב, בעת גזירת הדין, במידת הסבל שתיגרם לנאשם במאסר (ראו: ע"פ 5669/14 לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 29.12.15). על הדרך בה ניתן לסטות ממתחם הענישה, במצבים הנ"ל, עמד כב' השופט ע' פוגלמן במסגרת עניינו של לופוליאנסקי, המוזכר דלעיל, בציינו כדלהלן:

"בבוא בית המשפט לשקול חריגה מטעמי צדק ממתחם העונש ההולם, שומה עליו לאזן בין טעמי הצדק המצדיקים חריגה מן המתחם לבין חומרת המעשים שבהם הורשע הנאשם. בקטגוריה שבה עסקינן יש לבחון אם עונש של מאסר בפועל עלול לסכן את חייו של מי שהורשע בדין או לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו, ולהביא מנגד, כאמור, את חומרת המעשים שבהם הורשע. תוצאת איזון זה עשויה להיות שליחתו של הנאשם לעונש מאסר בפועל הנמוך מתחתית מתחם הענישה שנקבע; או הימנעות מהשתת מאסר בפועל, גם מקום שבו "רצפת" מתחם העונש ההולם כוללת עונש מאסר בפועל, הכל לפי נסיבות המקרה". (ההדגשות אינן במקור).

כאן המקום לציין, כי במסגרת ההחלטה דלעיל הודגש, כי השימוש בדרך זו ייעשה אך במקרים חריגים ונדירים שבמסגרתם נדרשת הכרעה שתוביל לתוצאה צודקת והוגנת, במקרים פרטניים.

התלבטנו לא מעט. הקושי מובן: האם מצבו הרפואי של המערער דכאן מצדיק את הפעלתו של חריג הפסיקה האמור?

כאמור, שתי חוות הדעת הרפואיות מצויות לנגדנו.

בעוד חוות הדעת הרפואית מטעם שב"ס הסתכמה בכך שמערך הרפואה, הפועל במסגרתם, ערוך למתן מענה למצבו הרפואי של המערער, הא ותו לא, חוות הדעת מטעמו של המערער, שנערכה על ידי ד"ר רפאל וולף (ועל בסיס המסמכים שהציג הובעה עמדת שב"ס דלעיל), התבססה, בין היתר, על פגישה עם המערער במרכז הרפואי שערי צדק בירושלים. במסגרת חוות דעת זו צוין, כי במהלך החודשים האחרונים הובהל המערער לבית החולים רמב"ם בחיפה, בגין החמרה באי ספיקת לבו. הודגש, כי מצבם הבריאותי של מטופלים, כדוגמת המערער, נוטה להיות לא יציב בחודשים הראשונים. הובהר, כי אחוז גדול מאותם מטופלים נאלץ להתאשפז פעמים נוספות. צוין, כי נדרש מעקב קראדילי צמוד, כאשר עסקינן באי ספיקת לב וחשש להפרעות קצב.

יתרה מכך, בפני בית המשפט קמא הציג המערער אישור רפואי בלתי עדכני מיום 16.12.07 (נ/1). האישור הנ"ל דיבר על בעיות בליבו של המערער, אך לא על המצב הרפואי (האקוטי) בו נתון המערער כיום - לאחר שהובהל בתקופה האחרונה לבית החולים רמב"ם בחיפה, עקב החמרה במצבו הרפואי. כשאלו הם פני הדברים, דומה כי בנקודת הזמן הנוכחית עסקינן ב"ראייה חדשה" משמעותית - כזו שלא הונחה לפני השופט המלומד קמא.

לאור המקובץ, הגענו לכלל דעה, שהשפעת המאסר על מצבו הרפואי (באיזון עם שיקולי ענישה אחרים) של המערער מצדיקה, בנסיבות המפורטות דלעיל - את ביטולו של רכיב המאסר. בכך למעשה, החלטנו לסטות ממתחם הענישה שנקבע על ידי השופט המלומד קמא, מטעמי צדק.

הערה לסיום. ערים אנו לפסיקה שיצאה אך לאחרונה מבית המשפט העליון (רע"פ 8466/17 אוסטניאזוב נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 8.11.17) בפרשה זו דובר בבקשה להפסקה שיפוטית של עבודות השירות (טרם החלו) בשל החמרה במצבו הרפואי של הנאשם. כנגזרת מקבלת הבקשה הושם המבקש במאסר בן 4 חודשים לריצוי בפועל, מאחורי סורג ובריח. יחד עם זאת, עובדות המקרה בפרשה דלעיל מדברות על מי שנגזר דינו, בגין ביצוע של עבירות החמורות מאלו בנידון דידן - שעניינן סיוע לגניבת רכב; החזקת כלי פריצה; נהיגה בזמן פסילה; ונהיגה ללא פוליסה בתוקף; בעוד מבצען אינו בן גילו של המערער שלפנינו. בכך לטעמנו יש להשליך עלהשוני שקיים בין המקרים, זה הגלום במידת המשקל, אותו יש לייחס למצב הרפואי (באיזון עם שיקולי ענישה אחרים).

סוף דבר

יוצא, אפוא, כי דין הערעור על הכרעת הדין להידחות, ודין הערעור בהתייחס לגזר הדין, להתקבל. לאור המפורט לעיל ומטעמי צדק אנו מורים כי עונש המאסר לריצוי בפועל שנגזר על המערער - יבוטל. חלף עונש המאסר מצאנו לנכון להגדיל את סכום הקנס שהוטל על המערער בבית המשפט קמא ולהעמידו על סך של 15,000 ₪ או 80 ימי מאסר תמורתו (ראו לעניין התערבות ברכיב הקנס וביטול מאסר : רע"פ 2903/03 רינגורט נ' מדינת ישראל, פסקאות 5-6, ניתן ביום 20.12.05). הקנס ישולם ב 15 תשלומים חודשיים שווים בסך 1,000 ₪ לחודש, כשהתשלום הראשון יבוצע לא יאוחר מתאריך 20.12.17 וכך הלאה ב-20 לכל חודש. מסכום הקנס ינוכה כמובן כל סכום שאותו שילם המערער בעקבות גזר דינה של הערכאה הראשונה, אשר ביצעו לא עוכב. לדידנו, בכך תושג הרתעה רבה יותר, ואיזון צודק יותר בין מטרות הענישה השונות (נוכח ביטולו של רכיב המאסר) הצריכות לתיק זה, אילולא נסיבותיו הייחודיות.

יתר רכיבי הענישה שנגזרו על המערער בבית המשפט קמא, יותרו בעינם.

ניתן היום, ה' כסלו תשע"ח, 23 נובמבר 2017, במעמד הנוכחים.